

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
01.08.2022. – 05.08.2022.

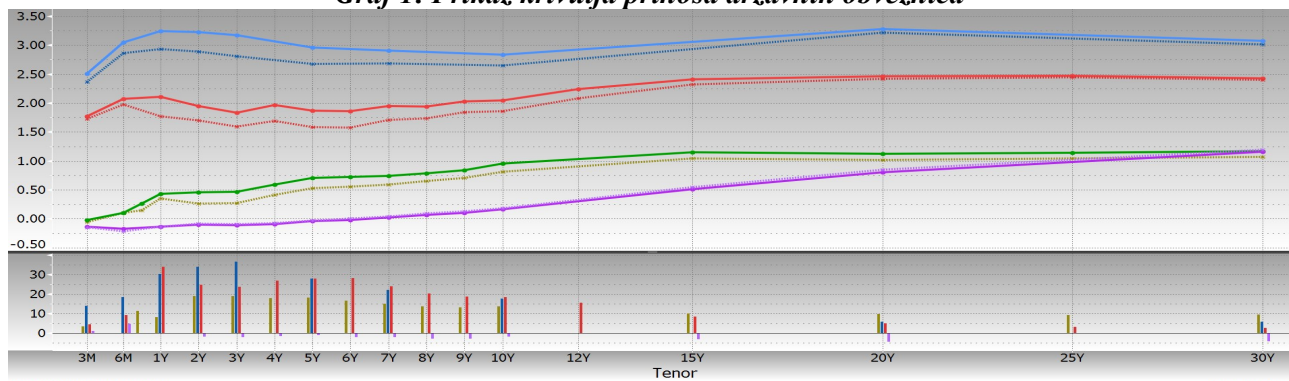
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	29.7.22		5.8.22		29.7.22		5.8.22		29.7.22		5.8.22		29.7.22		5.8.22	
2 godine	0,28	-	0,48	↗	2,88	-	3,23	↗	1,71	-	1,97	↗	-0,08	-	-0,10	↘
5 godina	0,53	-	0,71	↗	2,68	-	2,96	↗	1,59	-	1,87	↗	-0,02	-	-0,03	↘
10 godina	0,82	-	0,96	↗	2,65	-	2,83	↗	1,86	-	2,05	↗	0,19	-	0,17	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	29.7.22	-	5.8.22	
3 mjeseca	-0,027	-	0,011	↗
6 mjeseci	0,099	-	0,099	→
1 godina	0,377	-	0,459	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 05.08.2022. godine (pune linije) i 29.07.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

U proteklom tjednu prinosi obveznica eurozone su bilježili volatilna kretanja. Promatrano na tjednoj razini prinosi sigurnijih obveznica su prilično povećani. Prinosi njemačkih obveznica su povećani između 14 i 20 baznih bodova. Istovremeno, prinosi italijanskih obveznica kraćeg i srednjeg roka dospijeća su zabilježili pad, te su u odnosu na prethodni tjedan smanjeni za oko 11 baznih bodova. Početkom tjedna Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je priopćila da očekuje da će ECB krenuti putem politike povećanja kamatnih stopa na narednim sastancima, ali da će periodični poremećaji isporuke plina iz Rusije prouzrokovati da se ekonomski rast u eurozoni oštro smanji. Ekonomski podaci objavljeni za eurozonu, poput PMI indeksa, ukazuju na to da je došlo do usporenja ekonomskih aktivnosti, a generalno na financijskim tržištima postoji bojazan od mogućnosti ulaska ekonomije u recesiju u drugom dijelu ove godine. Do dnevnih korekcija prinosa navise je najviše došlo zbog izjava zvaničnika Fed-a koji su potvrdili namjeru daljeg povećanja kamatnih stopa. Vijest o posjeti predsjednice Zastupničkog doma u Kongresu SAD Pelosi Tajvanu je bila jedna od uzroka povećanih neizvjesnosti zbog pitanja kako bi Kina mogla da reagira na to. Nakon što je napustila Tajvan bez većih provokacija, prinosi su zabilježili rast. Ipak, već narednog dana BoE je povećala kamatne stope, te upozorila da će Velika Britanija utonuti u recesiju krajem ove godine, što je ponovo dovelo do povećane potražnje za sigurnijim investicijama,

odnosno do korekcije prinosa naniže. S druge strane, očekivanja sudionika na tržištu novca u prošlom tjednu su pokazala da je ECB već sada na trećini puta ciklusa povećanja kamatnih stopa, tako da su trenutna očekivanja da će ECB dodatno povećati kamatne stope za 100 baznih bodova, a što je otprilike samo polovina onoga koliko je očekivano u srpnju. Smanjena očekivanja daljeg rasta kamatnih stopa dolaze nakon što podaci ukazuju na brzo slabljenje ekonomije Europe, kao i zbog pogoršanja stanja sa ponudom prirodnog plina.

Novo mjesečno istraživanje ECB, koje se provodi nad stanovništvom u eurozoni, je pokazalo da je ECB suočena sa toksičnom kombinacijom rastućih inflatornih očekivanja, mogućnosti pada ekonomskog rasta i pogoršanja na tržištu rada. Inflatorna očekivanja potrošača za narednih 12 mjeseci su u lipnju povećana na 5%, dok su očekivanja za naredne 3 godine povećana na 2,8%. U ekonomskom biltenu za kolovoz ECB je objavila da će „dalja normalizacija kamatnih stopa biti odgovarajuća“. Također, navedeno je da će buduća putanja politike kamatnih stopa nastaviti da ovisi o ekonomskim podacima, te da će pomoći da se postigne ciljana razina inflacije od 2% u srednjem roku.

Na kraju prošlog tjedna su objavljeni bolji od očekivanih podaci sa tržišta rada SAD koji su u petak utjecali na izražen rast prinosa obveznica duž cijele krive prinosa.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.) SRPANJ	49,4	49,9	52,0
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.) SRPANJ	49,6	49,8	52,1
3.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (final.) SRPANJ	50,6	51,2	53,0
4.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G) LIPANJ	35,7%	35,8%	36,2%
5.	Stopa inflacije – Nizozemska SRPANJ	-	11,6%	9,9%
6.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR) LIPANJ	-12,4	-13,1	-12,9
7.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR) LIPANJ	0,2	6,4	0,8
8.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G) LIPANJ	-9,2%	-9,0%	-3,2%
9.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G) LIPANJ	-1,3%	-0,5%	-1,7%
10.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) LIPANJ	-0,3%	1,4%	-0,3%
11.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G) LIPANJ	2,7%	-1,2%	3,4%
12.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G) LIPANJ	4,6%	7,0%	4,5%
13.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G) LIPANJ	-	3,3%	2,3%
14.	Maloprodaja – EZ (G/G) LIPANJ	-1,7%	-3,7%	0,4%
15.	Maloprodaja – Njemačka (G/G) LIPANJ	-8,3%	-9,8%	1,1%
16.	Maloprodaja – Italija (G/G) LIPANJ	-	1,4%	6,8%
17.	Stopa nezaposlenosti – EZ LIPANJ	6,6%	6,6%	6,6%
18.	Stopa nezaposlenosti – Belgija LIPANJ	-	5,5%	5,5%
19.	Stopa nezaposlenosti – Italija LIPANJ	8,1%	8,1%	8,2%
20.	Stopa nezaposlenosti – Irska SRPANJ	-	4,2%	4,3%
21.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000) SRPANJ	-	3,2	-42,4

SAD

Prinosi na američke državne obveznice su tijekom prošlog tjedna zabilježili snažan rast (između 18 i 35 baznih bodova). Početak prošlog tjedna je obilježila službena posjeta predsjednice Zastupničkog doma u Kongresu SAD Tajvanu, što su kineske vlasti shvatile kao provokaciju, te zaprijetile vlastima SAD “da se ne igraju sa vatrom”, a što je dodatno pojačalo tenzije između SAD i Kine.

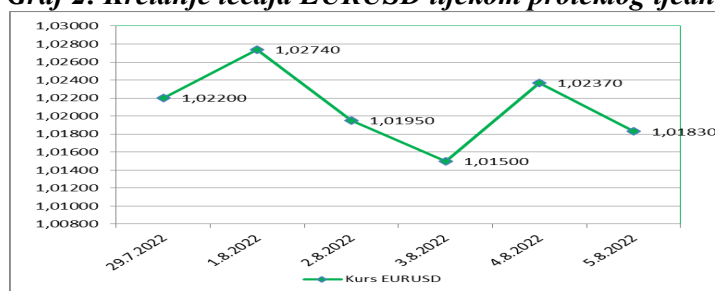
Predsjednik Feda iz St. Louisa Bullard još jednom je ponovio komentare da će biti potrebno vrijeme da se inflacija spusti na razinu od 2%. S druge strane, predsjednica Feda iz San Francisca Daly je istaknula da je razina od 3,4% do kraja godine prilično izvjesna, te da bi bilo razumno da Fed poveća referentnu kamatnu stopu na sjednici u rujnu za 50 ili čak 75 baznih bodova ukoliko dođe do neočekivanih inflatornih pritisaka. Krajem tjedna su objavljeni pozitivni podaci sa tržišta rada u SAD, što je utjecalo na snažan rast prinosa na američke obveznice.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	SRPANJ	3,5%	3,6%	3,6%
2.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor	SRPANJ	250.000	528.000	398.000
3.	Promjena zaposlenih privatni sektor	SRPANJ	230.000	471.000	404.000
4.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor	SRPANJ	20.000	30.000	27.000
5.	Tvorničke porudžbine	LIPANJ	1,2%	2,0%	1,8%
6.	Porudžbine trajnih dobara F	LIPANJ	1,9%	2,0%	0,8%
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	30. SRPNJA	260.000	260.000	254.000
8.	Trgovinska bilanca (u mlrd USD)	LIPANJ	-80,0	-79,6	-84,9
9.	Indeks građevinskog sektora (M/M)	LIPANJ	0,1%	-1,1%	0,1%
10.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	SRPANJ	52,3	52,2	52,7

USD je blago aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad sa razine od 1,0220 na razinu od 1,0183.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica BoE na kojoj je odlučeno da se referentna kamatna stopa poveća za 50 baznih bodova, te sada ova stopa iznosi 1,75%. Povećanje kamatne stope je najveće od 1995. godine, a članovi MPC BoE su glasovali sa 8:1 za povećanje referentne kamatne stope, dok je jedan član glasovao za rast od 25 baznih bodova. Ova odluka je uglavnom bila očekivana, ali ono što je bilo neočekivano jesu prognoze inflacije, te sada BoE očekuje inflaciju u listopadu od 13,3% i 13,1% u IV tromjesečju. Također, očekuje se da će inflacija ostati na razini od 9,3% do III tromjesečja 2023. godine. Pored toga, **BoE je upozorila da će Velika Britanija utonuti u recesiju u IV tromjesečju ove godine, a koja će trajati pet tromjesečja, te se neće prevazići do 2024. godine.** Očekuje se da će ekonomija zabilježiti kontrakciju od 2,1% u 2023. godini. BoE je, također, objavila plan redukcije obveznica koje drži u portfelju kroz postupnu prodaju kako kraćih tako i dužih obveznica. Slično kao Fed i ECB i BoE je uklonila iz politike smjernice o budućim kretanjima monetarne politike, te je istaknuto da su „sve opcije otvorene“. Neposredno po završetku sastanka BoE, kriva prinosa Velike Britanije je zabilježila inverziju između 2 i 10 godina, prvi put od 2019. godine, što je signal da i tržišta percipiraju recesiju. Guverner BoE Bailey je izjavio da Središnja banka ima jasan mandat cjenovne stabilnosti, te da je alternativa nepovećanja kamatne stope čak i lošija odluka u uvjetima uporne inflacije, te bi BoE kasnije morala i u većoj mjeri povećati kamatnu stopu, ukoliko to ne bi učinila sada.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivački sektor F	SRPANJ	52,2	52,1	52,8
2.	PMI uslužni sektor F	SRPANJ	53,3	52,6	54,3
3.	PMI kompozitni indeks F	SRPANJ	52,8	52,1	53,7
4.	Nationwide cijene kuća (G/G)	SRPANJ	11,4%	11,0%	10,7%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala i u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,83934 na razinu od 0,84346, dok je tečaj GBPUSD smanjen sa razine od 1,2171 na razinu od 1,2073.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna predsjedavajuća američkog Kongresa Pelosi je posjetila Tajvan, što je pojačalo netrpeljivosti među zemljama Azije, posebno između Kine i Tajvana, ali i Japana. Ubrzo nakon posjete pojavile su se vijesti da je Kina ispalila 5 projektila koji su pali u ekskluzivnu japansku ekonomsku regiju Kyodo. Ministar odbrane Japana Nobuo Kishi je osudio Peking zbog njihovih akcija, te je istaknuo da je ovo prvi put da je balistička raketa pala u vodu. Kina je priopćila da je otkazala sastanak između kineskog ministra vanjskih poslova Wang Yija i japanskog kolege Yoshimase Hayashija na marginama sastanka ASEAN-a u Kambodži zbog ranije izjave G7 u kojoj je izražena zabrinutost zbog “prijetućih akcija” Pekinga oko Tajvana, nakon posjete predsjedateljice američkog Kongresa Pelosi.

Direktor ureda za emisiju javnog duga u Japanu pri Ministarstvu financija Saito je izjavio da bi investitori trebalo da se pripremaju povratku ka normalnom trgovanju obveznicama, jer će se BoJ u određenom momentu povući iz programa otkupa obveznica, dodajući da je Ministarstvo financija već počelo da istražuje sveobuhvatne preglede kako bi osiguralo da postoji dovoljna dubina i likvidnost tržišta, jer je samo pitanje vremena kada će ponovo investitori biti dominantni na financijskom tržištu.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivački sektor F	SRPANJ	52,2	52,1	52,7
2.	PMI uslužni sektor F	SRPANJ	51,2	50,3	54,0
3.	PMI kompozitni indeks F	SRPANJ	50,6	50,2	53,0
4.	Monetarna baza (G/G)	SRPANJ	-	2,8%	3,9%
5.	Potrošnja domaćinstva (G/G)	LIPANJ	1,5%	3,5%	-0,5%
6.	Vodeći indeks P	LIPANJ	-	100,6	101,2
7.	Koicidirajući indeks P	LIPANJ	-	99,0	94,9

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 136,16 na razinu od 137,51. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine 133,27 na razinu od 135,01.

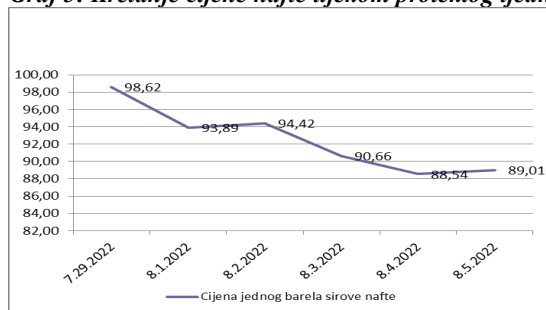
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 98,62 USD (95,50 EUR).

Početkom tjedna cijena nafte je smanjena nakon što su podaci o usporenju tvorničke proizvodnje u Kini pojačali zabrinutost za tražnju za energijom. Također, povećan broj zaraženih virusom Covid19 u Kini je utjecao na dodatno pogoršanje recesijskih strahova, što se odražava na pad cijene nafte. Do sredine tjedna cijena je nastavila da se smanjuje nakon što je Reuters objavio, citirajući dva delagata OPEC+, da je Zajednički tehnički komitet OPEC+ (JTC) smanjio prognozu suficita na tržištu nafte ove godine za 200.000 barela dnevno na 800.000 barela. Na sastanku u srijedu članice OPEC+ su postigle dogovor o povećanju obujma ponude nafte za 100.000 barela dnevno u rujnu, što je jedno od najmanjih povećanja u povijesti, unatoč diplomatskim naporima predsjednika Bidena da uvjeri OPEC+ u povećanje ponude. U razdoblju od srpnja do kolovoza, OPEC+ se obvezao da povećava ponudu po 600.000 barela dnevno. Tijekom četvrtka cijena je nastavila da se smanjuje, te je na zatvaranju tržišta zabilježena cijena ispod 90 USD po barelu. Ovo je prvi put od početka rata u Ukrajini da je cijena nafte smanjena ispod 90 USD po barelu, a rezultat je pojačane neizvjesnosti oko recesije, kao i zbog podataka koje je objavila EIA, a koji pokazuju neočekivani rast zaliha nafte u SAD. Blagi rast cijene je zabilježen u petak, nakon što su objavljeni pozitivni podaci sa tržišta rada u SAD.

Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 9,74%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 89,01 USD (87,41 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.765,94 USD (EUR 1.727,93).

Početkom tjedna cijena zlata je bila pod utjecajem blage deprecijacije USD, ali i očekivanja investitora o objavi ekonomskih podataka za SAD koji bi trebali označiti tempo daljeg rasta kamatnih stopa u SAD. Zlato je, također, dobilo podršku i kroz skorije slabije ekonomske podatke, uključujući neočekivanu kontrakciju ekonomije SAD tijekom II tromjesečja, te usporenu prerađivačku aktivnost u EMU. Moody's očekuje da će Fed nastaviti sa povećanjem kamatnih stopa na narednim sastancima.

U četvrtak je cijena zlata povećana, te se našla na najvećoj razini u posljednjih mjesec dana, a pod utjecajem jačanja geopolitičkih tenzija između Kine i SAD. Također, pad prinosa na državne obveznice SAD i slabljenja USD dali su podršku za rast cijene.

Cijena zlata je tijekom trgovanja u petak blago smanjena, kako zbog podataka sa tržišta rada tako i zbog povećane vjerojatnoće da će Fed na sastanku u rujnu povećati referentnu kamatnu stopu za 75 baznih bodova. Zlato je i dalje izloženo snažnim recesijskim strahovima. Ipak, posljednji podaci sa tržišta rada u SAD su pokazali snagu ovog tržišta čime su djelomično ublaženi recesijski strahovi, dok se očekuje da će se i dalje nastaviti snažnije povećanje referentne kamatne stope Feda kako bi se suzbila inflacija.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.775,50 USD (EUR 1.743,59).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

